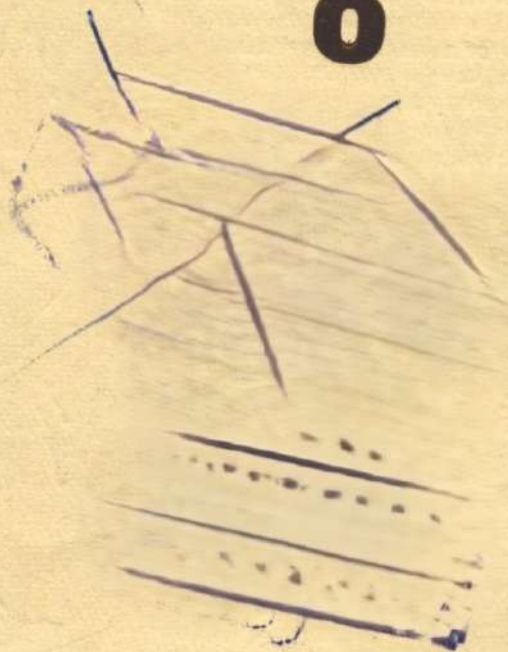

W

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

8

«РАДЯНСЬКА ШКОЛА»

1957

З Д О С В І Д У

Зв'язок дитячого садка з батьками

О. БУНЬКО,

завідуюча дитячим садком № 28 м. Дніпропетровська

Почавши працювати завідуючою дитячим садком № 28, я зіткнулась з багатьма труднощами як в налагодженні виховного процесу, так і у вирішенні багатьох організаційних питань.

Садок був двогруповим, при ньому не було ділянки, кімнати хоч і великі, але незатишні, невиспачало твердого й м'якого інвентаря, майже не було іграшок і посібників. Виникла потреба чітко організувати життя дітей в установі, бо батьки не рахувались з режимом дитячого садка, приводили дітей, коли забагнеться, висловлювали незадоволення роботою персоналу, іноді справедливе. Діти не мали або майже не мали навичок самообслуговування і культурної поведінки. Це утруднювало роботу. Потрібно було терміново перебудувати роботу дитячого садка, завоювати довір'я батьків.

Я розпочала роботу з організації батьківського комітету. Цей захід був зустрінутий з деяким недовір'ям з боку багатьох батьків. Але батьківський комітет енергійно почав допомагати мені в налагодженні роботи дитячого садка. Ми розподілили обов'язки між членами комітету, записали, хто і за яку ділянку роботи відповідає, і на щомісячних засіданнях комітету вимагали, щоб кожний член звітував, що зроблено і що далі треба робити. Були виділені окремі батьки — члени батьківського комітету на допомогу по перебудові приміщення, зламали непотрібні кладовки та комірчини і зробили ще

одну групову кімнату. Це дало можливість розподілити дітей за віком і ліквідувати змішані групи.

Інші члени комітету відповідали за устаткування ділянки дитячого садка. Було проведено декілька недільників, ділянку очистили від каміння і сміття, протягом місяця засадили її тополями і берестом, озеленили диким виноградом і квітами. На ділянці поставили гарний навіс з підлогою і стелею, садові лавочки, зроблені й пофарбовані батьками, невеличку гірку і деяке фізкультурне обладнання. Невеличкий майданчик для ігор був оточений стрічкою квітів — ділянка набула культурного вигляду. З допомогою батьківського комітету знайшли серед батьків теслярів, столярів, малярів, і кожний з них вклав свою долю праці в організацію життя дітей: так, батько В. Корсун зробив для дитячого ігрового куточка лялькові меблі, батько О. Соленкова зробив клітки для кролів і морської свинки, батько А. Шарипкіної влаштував загін для козеняти, якого подарувала дітям група батьків, і т. ін.

Батьки виявляли великий інтерес до тварин нашого природничого куточка і не суперечили, коли діти несли з дому моркву, капусту чи овес для вихованців цього куточка.

На ділянці батько В. Гольдберг зробив кормушку для птахів, що зимують, і діти не забували приносити туди кожний день кришки з свого столу.

В справі педагогізації батьків ми почали з допомогою членів батьківського комітету випускати стінну газету «За комуністичне виховання», де висвітлювались окремі питання дошкільного виховання, думки і погляди батьків.

Крім того, ми — педагогічний колектив — запровадили при діяльній підтримці батьківського активу передплату серед батьків на журнал «Дошкільне виховання» і останні роки довели цю передплату до 100% охоплення батьків.

Одна з вихователек Т. К. Шейко організувала пересувну бібліотеку для батьків з методичної літератури дитячого садка. Обмін думками про прочитані книжки провадився індивідуально і в групі на організованих консультаціях. Це дуже сприяло зближенню з сім'єю і підвищенню нашого авторитету в очах і батьків, і дітей. Діти ставали більш дисциплінованими, слухняними.

Одною з дійових форм роботи з батьками ми вважали чергування батьків і вирішили залучити всіх батьків до чергування протягом року. Цю роботу проробили успішно. Довелось провести спочатку роз'яснюючу роботу серед вихователів: вони якось не то соромились, не то боялись присутності батьків. Але це було переборене досить швидко — вихователі зрозуміли, що чергування одна з головних форм зв'язку дитячого садка з сім'єю, і на протязі чотирьох років мого перебування в цьому дитячому садку чергування батьків проводились безперебійно.

Ми привертали увагу батьків до занять в дитячому садку. Інтерес до них виріс після того, як ми організували раз на місяць систематичні відкриті заняття для батьків в кожній віковій групі.

Батьків повідомляли про заняття в тій чи іншій групі з точним зазначенням назви його. Збирали від 5 до 10 чоловік батьків; потім заняття обговорювали разом з ними. Батьків знайомили з різними видами занять. Так, вихователька середньої групи показала, як вона знайомить з поняттями «великий» і «маленький». Вона принесла на заняття морську

свинку і кроля. Діти повинні були визначити, у кого з цих тварин вуха великі і у кого маленькі. Потім пригадали, у яких тварин великі вуха, а в яких маленькі, яких вони знають тварин, що можна назвати великими, яких маленькими, і таким чином були закріплені поняття «великий», «маленький».

Вихователька молодшої групи провела відкрите заняття «Одягнемо ляльку Таню». Тут батьки бачили, як діти, одягаючи ляльку, вчать послідовності у власному одяганні. Це заняття навело на думку деяких матерів пошити нашим лялькам нові плаття до свята 1 Травня, що і було виконано. Заняття «Одягання ляльки» примусило одну з матерів інакше одягнути свою дівчинку; у цієї дитини до ліфчика були пришиті резинки, а до резинок — панчохи, що створювало великі незручності для дитини. Одягання ляльки наочно показало матері її помилку, і вона поспішила її виправити. Поруч з вказаними масовими формами роботи з батьками, ми вели і індивідуальну.

Бабуся Соні зовсім не бажала рахуватись з режимом дитячого садка, приводила внучку, коли заблагнеться, і вступила в полеміку зі мною і вихователькою. Після того, як ми залучили її до активу, і вона почала систематично чергувати, запізнення припинились: дівчинку приводила своєчасно і заклопотано запитувала: «Чи не запізнились ми?» і на одних батьківських зборах щиро призналася у своїй неправоті.

Бабуся Ані спочатку рішуче заперечувала, щоб її внучка спала в спальному мішку на веранді, і цей настрій передала батькам дитини. Вони чергували кожного дня з метою перевірки стану їх дитини під час сну. Їм довелось бачити не лише сон, але і інші процеси життя дітей в дитячому садку. В результаті довгих спостережень батько виніс подяку всім співробітникам за хорошу організацію сну дітей на повітрі.

І дійсно, випадків простудних захворювань у нас не було протягом усього року. Батьки, які систематично чергували у нас, з гордістю роз-

повідали про систему заходів по загартуванню дитячого організму в нашому дитячому садку.

Ми приділяли велику увагу побуту наших дітей. Виховательки відвідували дітей вдома, знали подробиці сімейного становища і матеріальних можливостей. Це допомогло нам подавати допомогу порадою і ділом тим або іншим сім'ям.

У нас увійшло в традицію влаштовувати маленькі свята дітям в день їх народження. Дітям робили подарунки у вигляді іграшок. Так, коли Віті минуло 6 років, він одержав від дітей в день народження саморобні іграшки, малюнки. Батьки були задоволені і зворушені такою увагою. Така традиція дуже зближує батьків з дитячим садком, сприяє їх педагогізації.

У Кості мати — героїня, у неї 10 дітей. Коли народився одинадцятий, колектив дитячого садка і батьківський комітет купили придане дитині і кошик квітів. Мати була зворушена до сліз.

Відвідування дітей вдома і ознайомлення з умовами їх життя в сім'ї є важливою формою роботи з сім'єю: воно зближує батьків з вихователем, піднімає авторитет його в очах дітей і допомагає в окремих випадках домогтися поліпшення життєвих умов дитини в сім'ї.

Індивідуальна робота з батьками дала нам ряд випадків вирівнювання дитячої поведінки, поліпшення взаємовідносин в сім'ї, перебудови побутових умов, підвищення піклування про залишених дітей і т. п. Наведу один приклад, який добре змальовує роль вихователя в роботі з батьками, — роботи, яка вимагає такту, справжньої любові до справи і великого терпіння.

Ось записи виховательки середньої групи А. Д. Гембіцької:

«У Зої була ввечері після роботи. Вдома застала батька і трьох дітей. Батько був п'яний і спав на надзвичайно брудній постелі без будь-яких ознак постільної білизни. У кімнаті стоїть ліжко батьків, дитяче ліжко, де спить Зоя. Старшому Шурику, який вчиться в школі, на ніч ставлять розкладне ліжко. Біля стіни

стоїть невеликий стіл і два стільці. Підлога, стіл, постелі — неймовірно брудні. Рушник, також брудний, — один на всю сім'ю.

З батьком не говорила — він був п'яний, матір зустріла на вулиці. Вона засоромилась, довідавшись, що я була у них в кімнаті, почала скаржитись на чоловіка, говорила, що хотіла розійтись з ним, але немає квартири. Я їй сказала: «Можливо Ваш чоловік багато в чому не прав, але Ви ж мати, хазяйка, дружина. Подивіться, на що Ви перетворили свою кімнату, в якій живуть ваші діти. Від такої прязюки можна і захворіти і навіть запити. У вас в хаті лихословлять в присутності дітей, а діти вже великі і все розуміють».

Зоя часто приходить в садок схвильована, і я боюсь, що вона почне розповідати дітям про своє життя дома. Я відводжу її від дітей, і вона, плачучи, розповідає, як «всю ніч боялась», сидючи на ліжку, «а у нас гуляли й кричали».

Пізніше вихователька записує:

«Стан в сім'ї такий самий. Порадила мамі поклопотати, щоб Зою прийняли в цілодобову групу. Знову заходила в сім'ю Зої. Говорила з батьками про їх дітей. «Які гарні у вас діти: Шурик відмінник, не дивлячись на умови, в яких він живе, Зоя розумна, хазяечка, старанна дівчинка. Такими дітьми треба пишатися. Як важливо, щоб ці діти вирости гарними людьми. А залежить це, головним чином, від батьків. Вони — приклад і зразок для дітей».

Порадила в дружній, сердечній розмові батькам поступатись один одному, не пиячити. Ще і ще раз заходила до батьків Зої, розмовляла з ними, показала малюнки Зої.

В квартирі чистіше, з'явилися простирадла, кімната побілена, речі переставлені на інші місця.

Мати зараз дома, працює батько. На дітях чистий одяг. Зустріли мене дуже привітно».

Через деякий час вихователька записує:

«За дітьми в садок почав приходити батько. Зоя і Валік радісно зустрічають його. У Зої нове плаття й

черевики. «Папа купив». В сім'ї, видно, трапилась зміна.

Зоя і Валік стали спокійнішими».

Величезний благодіючий вплив на батьків Зої справила вихователька. Вона знайшла слова, щоб збудити у батьків почуття відповідальності за виховання своїх дітей, бажання ба-

чити їх повноцінними членами соціалістичного суспільства.

Педагогічний колектив дитячого садка намагається проводити систематичну, поглиблену роботу з батьками, пам'ятаючи, що тісний зв'язок сім'ї і дитячого садка — обов'язкова умова правильного виховання дітей.

Про батьківські конференції

Є. САВКОВА,

інспектор дитячих садків тресту «Рутченківвугілля»

Питання виховання підростаючого покоління в дусі комуністичної моралі завжди стоять в центрі уваги громадськості. Колектив працівників дитячих садків нашого тресту поставив перед собою завдання проводити систематичну роботу з батьками і населенням, не обмежуючи її тільки практичними порадами по вихованню, але і знайомлячи батьків з теоретичними основами виховання дітей дошкільного віку.

Одним із засобів здійснення цього завдання є районні батьківські конференції. Вони дають можливість привернути увагу багатьох батьків до питань виховання, з'ясувати, якої допомоги вони потребують. Батьківські конференції є трибуною кращого досвіду, сімейного і громадського виховання. А досвід, як відомо, має особливо діючу силу.

Районні батьківські конференції ми проводили не раз, проте обмежувались тільки постановкою доповіді і показом кращих робіт дитячих садків, дитячої художньої самодіяльності.

Це, безумовно, в якійсь мірі підвищувало інтерес до дошкільного виховання, але питання педагогічної освіти батьків вирішувало досить поверхово, що, зрозуміло, нас не задовольняло. Ми почали шукати нових форм, отже, нашу чергову третю районну батьківську конференцію підготували і провели інакше, ніж попередні.

Раніше конференції ми проводили на окремих шахтах тільки за участю батьків, діти яких відвіду-

ють дитячі садки. На даній же конференції були присутні батьки, діти яких не виховуються в дитячих садках, а також представники від райкому партії, заступники начальників шахт, парторги і голови шахтних комітетів. Всього було присутніх 600 осіб. На конференції було зачитано і обговорено доповідь на тему «Роль сім'ї в справі комуністичного виховання».

Проведення районної педагогічної конференції батьків було підсумком тривалої роботи дитячих садків з населенням.

З метою активізації батьків, ми заздалегідь ознайомили їх з порядком денним (на батьківських зборах в дитячих садках); за тиждень до конференції роздали батькам надруковані в друкарні запрошення; через шахтні газети було оголошено про конференцію, розклеєні об'яви. Перед конференцією вихователі і члени батьківських комітетів ще раз відвідали деякі сім'ї.

Актив дошкільних працівників ознайомився, як організована робота з батьками і особливо робота батьківських комітетів.

Всі питання, пов'язані з підготовкою до конференції, ми обговорили в тресті на нараді завідуючих дитячими садками, з активом вихователів. Заздалегідь намітили план підготовки і проведення батьківської конференції, домовились, коли і де вона буде проходити, детально обговорили порядок денний. Були розподілені обов'язки, передбачили навіть організацію дитячої кімнати.